

Innst. 414 S

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Prop. 132 S (2016–2017)

Innstilling fra justiskomiteen om Samtykke til 1) godtakelse av forordning (EU) nr. 1077/2011 om opprettelse av et europeisk byrå for operativ forvaltning av store IT-systemer mv., 2) inngåelse av avtale mellom EU og Norge, Island, Sveits og Liechtenstein om deltagelse i Det europeiske byrå for operativ forvaltning av store IT-systemer på området for frihet, sikkerhet og rettferdighet

Til Stortinget

Sammendrag

Regjeringen legger i proposisjonen fram forslag om samtykke til godtakelse av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1077/2011 om opprettelse av et europeisk byrå for operativ forvaltning av store IT-systemer på området frihet, sikkerhet og rettferdighet, samt inngåelse av tilhørende tilleggsavtale.

Europaparlamentet og Rådet for den europeiske union vedtok forordningen 25. oktober 2011. Byrået benevnes som regel ved navnet eu-LISA (The European Agency for the operational management of large-scale information systems), og har som ansvar å drifte de store IT-systemene på justis- og innenriksfeltet i EU. I de senere årene har man på justis- og innenriksområdet i økende grad benyttet seg av avanserte IT-systemer. Per i dag er dette Schengen informasjonssystem (SIS II), visuminformasjonsystemet (VIS) og Eurodac (sammenligning av fingeravtrykk i forbindelse med søknader om asyl). Byrået har også ansvar for å utvikle eventuelle nye systemer på områder som EU beslutter at Byrået skal utvikle.

På denne måten understøtter Byrået gjennomføringen av EUs politikk om asyl, migrasjon og forvaltning av Schengens ytre grenser samt politisamarbeid.

Eu-LISA ble opprettet i 2011, og startet sin virksomhet 1. desember 2012. Formålet er å skape et samlet og strategisk syn på IT-utviklingen på justisfeltet.

Opprettelsen av Byrået er en videreutvikling av Schengen- og Eurodac-regelverket og medfører at de Schengen-tilknyttede statene skal delta i byrået. De tidligere inngåtte tilknytningsavtalene Norge har med EU omfatter ikke aktiviteten til nye EU-organer som utvikles innenfor rammeverket av Schengen- og Eurodac-relaterte tiltak. Det var derfor nødvendig å fremforhandle en egen tilleggsavtale mellom EU og Norge som regulerer deltakelsen i Byrået. En slik avtale ble ferdigforhandlet april 2016 og regulerer blant annet Norge og de andre Schengen-tilknyttede statenes deltagelse i byråets styre og rådgivende komiteer, det finansielle bidraget og bestemmelser knyttet til behandling av personell fra Norge og de andre Schengen-tilknyttede statene i byrået. Det finansielle bidraget regnes ut etter samme kriterier som Schengen- og Dublinavtalen.

Gjennomføring av rettsakten og tilleggsavtalen krever bevilgningstiltak, samt anses å være en sak av særlig stor viktighet. Stortingets samtykke til godtakelse av rettsakten og inngåelse av tilknytningsavtalen er derfor nødvendig i medhold av Grunnloven § 26 andre ledd.

Kommisjonen meddelte at de vil forelegge avtalen for EU-domstolen for en avklaring av om stemmerettsreglene i avtalens artikkel 2 er forenlig med EU-retten når Norge har notifisert forordningen. Av de tilknyttede statene er det kun Norge som nå ikke har gjennomført notifiseringen, og anmodningen om Stortingets samtykke er derfor nødvendig for å få prosessen videre. Kommisjonen ønsker ikke å undertegne avtalen før EU-domstolens uttalelse foreligger. Det er uvisst når domstolen vil beramme saken. Der som EU-domstolen skulle komme til at disse bestemmelsene er i strid med EU-retten, vil det være nød-

vendig å reforhandle avtalen. Dersom en eventuelt reforhandlet tilleggssavtale krever bevilgningsvedtak som avviker vesentlig fra utkastet som er lagt frem i denne proposisjonen, vil saken igjen bli lagt frem for Stortinget.

Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Justiskomiteen sendte utkast til innstilling til utenriks- og forsvarskomiteen til uttalelse 30. mai 2017. Utenriks- og forsvarskomiteen opplyste i brev av 31. mai 2017 at den sluttet seg til innstillingen og ikke hadde ytterligere merknader.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ferhat Güven, Kari Henriksen, lederen Hadia Tajik og Lene Vågslid, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Hårek Elvenes, Peter Christian Frølich og Anders B. Werp, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen og Ulf Leirstein, fra Kristelig Folkeparti,

Kjell Ingolf Ropstad, og fra Senterpartiet, Jenny Klinge, viser til Prop. 132 S (2016–2017) og har ingen merknader.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Stortinget samtykker i

1. godtakelse av forordning (EU) nr. 1077/2011 om opprettelse av et europeisk byrå for operativ forvaltning av store IT-systemer mv.,
2. inngåelse av avtale mellom EU og Norge, Island, Sveits og Liechtenstein om deltagelse i Det europeiske byrå for operativ forvaltning av store IT-systemer på området for frihet, sikkerhet og rettferdighet.

Oslo, i justiskomiteen, den 6. juni 2017

Hadia Tajik

leder

Kari Henriksen

ordfører